

Toplum ve Hekim Yayın Kurulu'ndan

AKP, bir yoksulluk politikasına sahip. Bu politika, salt sosyal bir politika değil. Aynı zamanda siyasal bir içeriği var. Öyle ya da böyle, yoksullara ciddi bir kaynak aktarımı söz konusu. Kömür yardımı, gelir desteği, yeşil kart, vb. Ayrıca, son SSGSS yasasını da bu bağlamda ele alabiliriz. Bizim cenah, SSGSS Yasasına "doğrudan" karşı çıkarken, yoksullar, bu yasa ile önemli kazanımlar sağlayacağını düşünüyor. Haksız da sayılmazlar. Yasanın eksikleri, ona yönelttiğimiz eleştirilerin haklılığı bir yana, şimdiye değin vatandaşlık haklarından yeterince yararlanamamış olanlara "bir şeyler" verdiği görmezden gelinemez. Onların zaten düzenli işleri yoktu, kamu hizmetlerinden yararlanmaları söz konusu değildi, yoksullukları ile baş başa yaşamaktaydılar. Oysa şimdi "iane" gibi de olsa, bazı kazanımları var. Olacak da. Yeterli mi? İnsani mi? Bunlar başka konu.

Evet, AKP yoksullara kaynak aktarıyor. Bu doğru. Bunu rüşvet olarak niteleyenler olsa da, bu gerçeği değiştirmez. Bizim için, alt sınıflara kaynak aktaran politikalar, çok karşı çıkılacak bir durum değil. Ancak, bu kaynağın nereden aktarıldığı önemli. Zaten sıkıntı da, burada çıkıyor. Eğer, ciddi bir servet ve gelir vergisi alıp, zenginden yoksula kaynak aktarıyorsa, bu bizim de sahip çıkmamız gereken bir politika. Oysa AKP, yoksula kaynağı işçi ve emekçi sınıfların birikimlerinden aktarıyor. Örneğin, son beş yılda, sağlık alanında atılan adımlar, SSK'nın yağmalanması ile mümkün kılındı. Yani, işçi ve emekçi sınıfların bir bölmesinden alıp, bir başka bölmesine kaynak ayırıyor. Burada, sermayeden bir kaynak aktarımı söz konusu değil.

Bu kaynak aktarımının, AKP açısından birkaç avantajı var. Biri, yoksul sınıfları, işçi sınıfının alt katmanlarını sisteme kazanıyorlar. En azından tepkilerini azaltıyorlar. Diğer yandan, işçi sınıfının farklı bölmelerinin çıkarlarını karşı karşıya getirip, birlikte sisteme karşı tepkilerini önlemiş oluyorlar. Üstelik bunu sermayeden kaynak aktarmadan yapıyorlar. Bu işi yaparken siyasi ve ideolojik araçlar da devreye sokuluyor. İşçi sınıfının alt bölmesini, sosyal politikalarla sisteme kazanırken, din ciddi bir araç olarak devreye sokuluyor. İslami referanslarla, emeğe yöneliyor. Alt sınıfların emekçi kardeşleri ile birliktelikleri, dini referanslarla engelleniyor. Diğer yandan, işçi sınıfının "ayrıcalıklı" kesimi ve orta sınıflar, kendi birikimlerinin yoksullara aktarılması nedeni ile bu işi yapanlardan çok kaynak aktarılan kesimlere öfke duyuyorlar. Çünkü "onlar, tembel; iktidarın verdiği rüşvete karşılık olarak oylarını satıyorlar; zaten laiklik gibi dertleri de yok ve dini referanslara göre yaşıyorlar..." Bu noktada, en tipik karşılığını "Cumhuriyet gazetesi okuru, laik, modern yaşam tarzını benimsemiş, sistemin bazı olanaklarını kullanan, ideolojik olarak yükselen ulusalcılıktan etkilenmiş, sendika ve meslek örgütlerinde örgütlü" olmakta bulan bir orta sınıf solculuğu şekilleniyor. Bu konumunu sarstığı için AKP'ye ve onun "satın aldığı düşündüğü" yoksul kitlelere (ve o yoksulların çoğu Kürt olduğu için) Kürtlere tepkili, bazı doğru tepkileri, yanlış bir yerden ifade eden "semi-elitist" bir oluşum ortaya çıkıyor. Bu tavır, söz konusu örgütlerin, zaten sınırlı olan desteklerini azaltıp, meşruiyetlerini daraltıyor.

SSGSS bağlamında saflaşan, ama ülkemiz sınıf haritasını yansıtan bu bölünme, solun (da) önünde duran en temel problemdir. Bu noktada, klasik orta sınıf politikaları ile etkili olmanın kolay olmadığını herkes görüyor. Anti-AKP'cilik, işin kolayı. İşçi sınıfını bölen müdahalelere karşı, sınıfı bütünleştiren bir politika geliştirmek gerekir. Bu bağlamda, sol siyasi partilerin, sendikaların, meslek örgütlerinin sadece, "düzenli işi ve geliri olan, modern yaşama ve laikliğe sahip çıkan, kentli orta sınıflara sahip çıkan" politikalarla bu işlerin yürümediğini görmesi gerekir. AKP'nin yaptıklarını olumlamak mı lazım, o zaman? Hayır, ama neden kitleleri etkilediği üzerine kafa yorup, buna karşı çıkış noktaları geliştirmek gerekir.

SSGSS ve yoksulluk politikaları, modern toplumun projeleri değil. Doğru. Büyük ölçüde kamunun ve kamu hizmetlerinin tahrip edilmesinden doğan boşluğu, Dünya Bankası odaklı bir ikame etme girişimi. Bu da doğru. Yurttaşlık ilişkileri yerine, cemaat ilişkilerini geçirmek ve bunu dinsel motifleri kullanarak yapmak. Bu da doğru. Öyleyse, SSGSS çerçevesinde, salt bir anti-AKP'cilik değil, getirilen kazanımların bedelinin ne olduğunu anlatarak, kamusal hizmetlerin ve kamunun ve de yurttaş-devlet ilişkisinin yeniden tesisini talep eden, bu talebin toplumun dinsel referanslarla yönlendirilmesi aracılığı ile yapıldığının altını çizen, kaynağın emekçilerden değil, sermayeden alınmasını savunan bir kurguya ihtiyaç var. Bu noktada, AKP karşıtlığı ile yetinen orta sınıf yapıların, gerçekten sınıf muhalefeti yapmak istiyorlarsa, yoksul düşmanlığını, Kürt düşmanlığını, elitizmi bir yana bırakmaları gerekiyor. Çünkü neoliberal-islamın etkisini kırmak, ancak işçi sınıfının bütünlüğü ile olanaklı.

Sağlık sistemleri ile ilgili 5 sayılı çıkardık, bu sayıyı da beşbuçukuncu sayı kabul edebilirsiniz. İspanya, Hollanda ve Belçika, üç ülke yazımız var. Ayrıca Uluslararası Çalışma Örgütü ve Dünya Sağlık Örgütü yazılarımızı da, sağlık sistemleri bağlamında ele almak mümkün. Allende yazısı ile Dr. Akalın'ın iki yazısı da, uluslararası deneyimleri değerlendirmesi çerçevesinde, sistemler kapsamında görülebilir. Böylece, sağlık sistemleri konusunda ciddi bir paket oluşturmuş oluyoruz. Dileğimiz, bu pakete ilişkin tartışmaların yaygınlaşması ve derinleşmesi.

Bu sayımızda ayrıca ilaç ile ilgili yazımız, kadın konulu bir çalışmamız, döner sermaye konulu bir araştırmamız ve açlık grevi üzerine bir makalemiz de yer almaktadır. Bir sonraki sayımızda, Çocuk dosyamızla karşınızda olacağız. Sevgiyle kalın.